

Пристапенко Тетяна

кандидатка історичних наук,
професорка,
професорка кафедри
друкованих медіа та історії
журналістики
Навчально-наукового
інституту журналістики
Київського національного
університету імені Тараса
Шевченка.

Євдокименко Ірина

кандидатка наук із соціальних
комунікацій,
доцентка кафедри друкованих
медіа та історії журналістики
Навчально-наукового
інституту журналістики
Київського національного
університету імені Тараса
Шевченка

**РЕГУЛЮВАННЯ ДРУКОВАНИХ МЕДІА
В КОНТЕКСТІ ЗАКОНУ УКРАЇНИ «ПРО МЕДІА»**

Закон України «Про медіа» сьогодні можна розглядати як перше серйозне та необхідне оновлення українського медійного законодавства, розпочатого з 1992 року. Саме тоді Верховна Рада України почала ухвалювати перші нормативно-правові акти, що стосувалися розбудови незалежного інформаційного простору держави. Серед них – Закон України «Про інформацію», «Про друковані засоби масової інформації (пресу) в Україні», «Про телебачення і радіомовлення» та ін.

Проте, з часом, таке чинне законодавство у сфері медіа стало застарілим і не відповідало сучасному рівню технологічного розвитку в

медійній галузі. Так, в законодавстві були встановлені різні правові режими для одних й тих самих медіа відповідно до форми їх випуску (друкована, електронна, аудіовізуальна...); деякі форми функціонування медіа перебували поза правовим полем – не підпадали під дію вимог, заборон чи обмежень, встановлених для тих медіа, що поширювалися в інформаційному просторі України в іншій формі. Окрім цього законодавство містило цілу низку застарілих та неефективних процедурних норм щодо реєстрації та/або ліцензування діяльності у сфері медіа, документообігу, допускало правову невизначеність під час здійснення регуляторних та наглядових повноважень у сфері медіа, а також не передбачало дієвих механізмів захисту українського медіапростору та його розбудови, здатного протистояти викликам та загрозам інформаційної безпеки, надто в умовах повномасштабного вторгнення РФ до України, запровадження Правового режиму воєнного стану в нашій державі.

Відтак, нагальною потребою відповідно до сучасних реалій функціонування медіаіндустрії стала розробка на рівні закону оновленого комплексу правових норм у галузі друкованих, аудіовізуальних та онлайн медіа, який би відповідав європейським стандартам та сучасному рівню технологічного розвитку галузі, спростив її державне регулювання, визначив ефективні та сучасні засади захисту прав споживачів на вільне отримання інформації, а також – законні механізми визначення та обмеження шкідливого контенту, відповідальність за це суб'єктів у сфері медіа. Такі зміни у медійному законодавстві України були спрямовані на узгодження вимог з Європейською Конвенцією з прав людини та практикою Європейського Суду з прав людини, Європейською Конвенцією про транскордонне телебачення, Директивою Європарламенту та Ради Європи 2010(13) ЄС про аудіовізуальні медіапослуги від 10 березня 2010 р. зі змінами, внесеними Директивою (ЄС) 2018/1808 від 14

листопада 2018 р., документами Комітету Міністрів РЄ та ПАРЄ, рекомендаціями України експертів РЄ та ЄС, тощо.

Набуття чинності Закону України «Про медіа» та його реалізація передбачала припинення дії шістьох медійних законів, серед яких, як вже зазначалося, був і Закон України «Про друковані засоби масової інформації (пресу) в Україні». Саме цей нормативно-правовий акт визначав механізм діяльності друкованих медіа, їх реєстрацію, статус та ін. Натомість, у новому Законі України «Про медіа» з'явилися норми, які безпосередньо або опосередковано стосуються правил функціонування суб'єкта у сфері друкованих медіа, пов'язаних із умовами державної реєстрації, відповідальністю за порушення забороненого контенту та ін.

Отже, Законом України «Про медіа» (далі – Закон) [1] передбачено, перш за все, визначення термінів, які функціонують у сучасному медіапросторі. В межах власного дослідження, спрямованого на аналіз законодавчих норм у сфері саме друкованих медіа, вважаємо за потрібне звернути увагу на ті терміни, які найчастіше вживатимуться у науковій розвідці, а зокрема – «медіа», «друковані медіа» та «Національна рада України з питань телебачення і радіомовлення». Так, відповідно до пункту 9 частини першої статті 1 Закону друковане медіа – це «медіа, що здійснює поширення інформації у текстовій чи візуальній формі на друкованих носіях, однотипно оформлене, виходить у світ через певні проміжки часу упродовж року – у міру настання відповідного періоду або накопичення матеріалу». Під терміном «медіа (засіб масової інформації)», відповідно до пункту 30 цієї самої частини Закону розуміється «засіб поширення масової інформації у будь-якій формі, який періодично чи регулярно виходить у світ під редакційним контролем та постійною назвою як індивідуалізуючою ознакою». Що стосується Національної ради України з питань телебачення і

радіомовлення (далі – Нацрада), то вона є «незалежним постійно діючим колегіальним державним орган, що діє на підставі Конституції України, цього Закону та інших законів України», і, що найголовніше «здійснює державне регулювання, нагляд та контроль у сфері медіа» (пункт 33 частини першої статті 1).

Відповідно до статті 15 Закону суб'єктами у сфері друкованих медіа вважаються особи, які здійснюють редакційний контроль при створенні, зібранні, організації та поширенні масової інформації у вигляді друкованого медіа; фізичні особи (громадяни України, іноземці та особи без громадянства), які проживають в Україні та юридичні особи України, які зареєстровані в установленому законодавством порядку.

Особи, до структури власності яких входять державні органи, органи місцевого самоврядування та їх асоціації (крім певних винятків, передбачених законом), а також юридичні особи, засновані такими органами (крім наукових установ, закладів освіти та закладів культури) НЕ МОЖУТЬ БУТИ суб'єктами у сфері друкованих медіа. Також, до друкованих медіа НЕ НАЛЕЖАТЬ офіційні друковані видання, що видаються з метою забезпечення доступу до публічної інформації. Відтак, з 31 березня 2024 року видання Верховної Ради України «Голос України» та Кабінету Міністрів України «Урядовий кур'єр» втратили свою реєстрацію як друковані медіа та перетворилися на офіційні друковані видання, які видаються з метою офіційного опублікування нормативно-правових актів, рішень цих органів та інформації, обов'язковість опублікування якої передбачено законодавством, та під час підготовки яких не використовується творча праця журналістів.

Відповідно до частини 4 статті 37 Закону на кожному випуску друкованого медіа суб'єкти у сфері друкованих медіа обов'язково мають вказувати такі вихідні дані як: офіційна або зареєстрована назва; порядковий номер випуску і дата його виходу у світ; індекс видання,

розповсюджуваного за передплатою; тираж відповідного номера; поштова адреса, телефон, адреса електронної пошти суб'єкта; ідентифікатор друкованого медіа в Реєстрі (у разі реєстрації такого медіа).

Мова друкованих медіа в Україні – державна(українська). Друковані видання можуть виходити також й іншими мовами, але лише в порядку, визначеному Законом України «Про забезпечення функціонування української мови як державної», а зокрема статтею 25 цього закону.

Також, зареєстровані суб'єкти у сфері друкованих медіа повинні надсилати до Нацради, за її запитом та на безоплатній основі, контрольні примірники кожного випуску друкованого видання як в друкованій так і електронній формі (за наявності такої). Примірники кожного випуску друкованого видання мають зберігатися суб'єктами у сфері друкованих медіа протягом одного року з моменту їх поширення. Важливо звернути увагу й на те, що друковані медіа не можуть поширювати розклади програм аудіовізуальних медіа-сервісів держави-агресора (стаття 48, пункт 7) [1].

Реєстрація друкованих медіа в мирний час є добровільною і здійснюється з дотриманням вимог статті 63 Закону. Під час же воєнного стану відповідно до частини третьої статті 124 ця процедура для друкованих медіа є обов'язковою. Друковані медіа, які працюють ще на підставі отриманих у Міністерстві юстиції свідоцтв про реєстрацію, повинні наново зареєструватися упродовж року. Така перереєстрація є безкоштовною. По закінченню визначеного строку видані раніше свідоцтва про реєстрацію друкованих медіа будуть анульовані, а нова реєстрація відбуватиметься зі сплатою реєстраційного збору.

Заявниками, які мають на меті зареєструватися як суб'єкти у сфері медіа, можуть бути як юридичні особи так і фізичні. Державну

реєстрацію друкованих медіа здійснює Національна рада України з питань телебачення і радіомовлення відповідно до пункту 31 частини першої статті 90 Закону. Варто наголосити і на тому, що до нормативної бази питання реєстрації та ліцензування суб'єктів у сфері медіа увійшли рішення Нацради від 18 травня 2023 р. № 349 «Про затвердження Положення про особливості ліцензування та реєстрації у сфері медіа в період дії воєнного чи надзвичайного стану» [2] та рішення Нацради від 18 травня 2023 р. № 352 «Про затвердження Порядку подання до Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення заяв щодо реєстрації суб'єктів у сфері медіа» [3].

Для реєстрації друкованого медіа заявник подає заяву про реєстрацію суб'єкта у сфері друкованих медіа за формою, наведеною в додатку 5 до Порядку подання до Нацради заяв щодо реєстрації суб'єктів у сфері медіа. Зокрема, для юридичних осіб мають бути вказані такі відомості як: ідентифікаційні дані, адреса, за якою здійснюється редакційний контроль (у разі, якщо вона не збігається з адресою їх місцезнаходження), контактні дані (телефон, адреса електронної пошти), прізвище, ім'я та по батькові керівника юридичної особи та кінцевий бенефіціарний власник (за наявності). Фізичні особи мають вказати ідентифікаційні дані, місце реєстрації, контактні дані (телефон, адреса електронної пошти), вид та опис діяльності у сфері медіа (назва видання, вид, періодичність виходу примірників, територія та спосіб розповсюдження примірників, мова (мови) розповсюдження).

Подання заяви про реєстрацію суб'єктів у сфері друкованих медіа відбувається через електронний кабінет відповідно до визначеного Нацрадою порядку не пізніше ніж за 30 днів до початку здійснення відповідної діяльності. Важливо зазначити у цьому контексті, що до ухвалення Нацрадою рішення про введення в експлуатацію електронного кабінету заяви для реєстрації та документи, що їх супроводжують, подаються в паперовій формі, які надсилаються на

юридичну адресу або ж в електронній формі через електронну пошту Нацради. У разі подання заяви в електронній формі на заяву та супровідні документи накладається кваліфікований електронний підпис чи печатка відповідно до вимог Законів України «Про електронні документи та електронний документообіг» [4] та «Про електронну ідентифікацію та електронні довірчі послуги» [5]. Одночасно з поданням заяви про реєстрацію заявник надає Нацраді документ про сплату реєстраційного збору або здійснює таку сплату через електронний кабінет у розмірі прожиткового мінімуму для працездатних осіб, встановленого станом на 01 січня того року, в якому подається заява про реєстрацію. (Прожитковий мінімум на місяць для працездатних осіб станом на 01 січня 2024 р. становить 3028 грн. [6]). Реєстраційний збір сплачується до Державного бюджету України.

Закон України «Про медіа» передбачає й відповідні строки розгляду заяви. Так, протягом одного робочого дня після отримання заяви про реєстрацію Нацрада повідомляє заявнику реєстраційний номер поданої заяви та дату отримання заяви. У разі отримання неповної інформації Нацрада протягом 10 робочих днів з дня отримання заяви повідомляє про це заявника з наданням чіткого та вичерпного переліку відсутньої інформації. Протягом одного місяця з дня отримання заяви Нацрада ухвалює рішення про реєстрацію суб'єкта у сфері медіа, вносить відомості до Реєстру та повідомляє про це заявника. Такі дії регулятора регламентовані частиною тринадцятою статті 63 Закону.

У Законі також чітко представлені підстави відмови у реєстрації суб'єкта у сфері медіа. Зокрема, Нацрада може відмовити у реєстрації друкованого медіа, якщо подана заявником інформація не відповідає вимогам статті 63 Закону; якщо структура власності заявника не відповідає вимогам, визначеним частиною другою статті 15, частинами першою, другою та третьою статті 21, частиною першою статті 22,

частиною першою статті 120 Закону, у разі, якщо статтею 63 передбачено подання заявником відомостей про структуру власності; якщо заявником не сплачено реєстраційний збір; якщо заявник вже є зареєстрованим суб'єктом у сфері аудіовізуальних медіа із таким самим видом діяльності, під таким самим логотипом; якщо з дати скасування реєстрації відповідного суб'єкта з таким самим видом діяльності у сфері медіа минуло менше одного року; якщо до заявника в порядку, передбаченому Законом України «Про санкції» [7], застосовано санкції у виді заборони здійснювати діяльність у сфері медіа.

Відповідно до Порядку функціонування Реєстру суб'єктів у сфері медіа, затвердженого рішенням Нацради від 18 травня 2023 р., № 357, витяг з Реєстру надається за формами, визначеними у додатках 3–5 до цього Порядку [8], за заявою суб'єкта у сфері медіа, після введення в експлуатацію електронного кабінету. Закон також передбачає й наявність Свідоцтва про реєстрацію друкованого медіа.

Так, за даними Нацради, які були оприлюднені 30 березня 2024 року, з нагоди річної дії Закону України «Про медіа» в Україні було зареєстровано 2115 друкованих медіа[9]. Станом на 01 серпня 2024 року вже було зареєстровано 3157 суб'єктів у сфері друкованих медіа (газет – 1361, журналів – 1519, інших друкованих медіа – 637). Це – найбільша цифра зареєстрованих та існуючих медіа поміж інших суб'єктів у сфері медіа [10].

Важливе значення у процесі функціонування друкованих медіа має розуміння відповідальності за порушення у сфері медіа. Зокрема, йдеться про статті VIII розділу Закону, де зафіксовані загальні положення щодо системи державного нагляду і контролю у сфері медіа, заходи реагування на порушення законодавства і правила їх застосування. Безпосередньо, переліки порушень законодавства у сфері друкованих медіа наведено у статті 111. За тяжкістю усі визначені цією статтею порушення поділяються на незначні, значні та грубі. Згідно зі

статтями 99 і 116 Нацрада має повноваження застосовувати такі заходи реагування на порушення як: припис, штраф, анулювання ліцензії, скасування реєстрації, заборона видання та розповсюдження друкованого медіа. Останні три заходи застосовуються винятково за рішенням Нацради або за рішенням суду.

У той самий час, Закон не визначає порядок і строки звернення до суду для застосування цих заходів регулювання, проте доповнює Кодекс адміністративного судочинства України статтями, які визначають юрисдикцію і строки розгляду таких справ судом [11]. Проте, статтею 107 Закону встановлено строк давності притягнення до відповідальності, який становить один рік з дня вчинення порушення і не залежить від його тяжкості.

Отже, за грубі порушення до суб'єктів у сфері друкованих медіа застосовується штраф у розмірі від 10 до 15 мінімальних заробітних плат на день вчинення порушення, за значні – від 5 до 10 розмірів мінімальних заробітних плат на день вчинення порушення. Уразі вчинення незареєстрованим суб'єктом у сфері друкованих медіа впродовж останнього року 3 незначних порушень, за які їм було винесено приписи, рішення про які не були скасовані та вимоги таких приписів не були виконані також застосовується штраф у розмірі від 5 до 10 мінімальних заробітних плат на день вчинення порушення. Для зареєстрованих суб'єктів у сфері друкованих медіа штраф у такому самому розмірі застосовується за 5 некасованих приписів протягом року на незначні порушення. (До речі, станом на 01 квітня 2024 року мінімальна зарплата в Україні становить 8 тис. грн. [12])

Варто зауважити, що при визначенні розміру штрафу, який обраховується у мінімальних заробітних платах, Нацрада враховує вид друкованого медіа, періодичність його виходу, територію, спосіб розповсюдження, тираж номерів, та ряд інші обставини, що безпосередньо впливають на рівень суспільної небезпеки вчиненого

порушення.

У разі вчинення зареєстрованим / незареєстрованим суб'єктом у сфері друкованих медіа значного порушення також накладається штраф. У випадку вчинення цими медіа за останній рік кожного наступного значного порушення після застосування штрафу, рішення про який не було скасовано у визначеному законом порядку стягується штраф у подвійному розмірі. Скасування реєстрації для зареєстрованих медіа або ж заборона видання та розповсюдження незареєстрованого друкованого медіа за рішенням суду застосовується у випадку вчинення значного порушення, якщо впродовж останнього року до суб'єкта було застосовано п'ять штрафів за вчинення значних порушень, рішення про які не були скасовані. Якщо суб'єкти у сфері друкованих медіа неодноразово вчиняють грубі порушення, то Нацрада також може заборонити видання та розповсюдження таких медіа за рішенням суду. Ця заборона діє і у разі відсутності реєстрації відповідно до вимог щодо діяльності суб'єктів у сфері медіа під час збройної агресії. Серед повноважень Нацради є й можливість тимчасового призупинення реєстрації друкованого медіа при втраті редакційного контролю у разі тимчасової окупації території.

Законодавче регулювання друкованих медіа передбачає також і контентні обмеження їх функціонування. Зокрема, йдеться про статтю 36 Закону, яка, по суті, кодифікує усі наявні контентні обмеження для суб'єктів у сфері медіа, що поширюють інформацію по території України. Дана норма містить заборони, які діють незалежно від наявності держави-агресора, воєнного чи надзвичайного стану або інших зовнішніх обставин і є постійними.

Стаття 36 містить 14 окремих пунктів із забороненим контентом, які можна згрупувати за інтересом, який вони захищають. Це – захист національної безпеки та територіальної цілісності; захист публічного порядку та прав інших осіб; захист публічної моралі та прав дітей.

Стаття 36 містить також і кілька відсилок на профільні закони із додатковими заборонами в інформаційній сфері. Аналіз контентних обмежень дає можливість розуміння наслідків поширення забороненої інформації. На відповідальність, перш за все, впливає тяжкість вчинених порушень, а також їх кількість. Контентні порушення у статті 36 є значними або грубими за своєю природою. Їх своєрідна кодифікація, яка існувала до цього в законодавстві та була нещодавно введена для захисту національних інтересів, потребує розробки Кодексів органами спільного регулювання, подальшої практики застосування таких заборон Нацрадою та судами. Вони цілком сумісні з Директивою ЄС та практикою Європейського суду з прав людини, відповідаючи сучасним тенденціям у сфері свободи вираження.

Важливе значення також для функціонування друкованих медіа та їх регулювання мали рекомендації та роз'яснення ключових аспектів Законів України «Про медіа» та «Про рекламу», які у квітні 2024 р. поширила Нацрада [13]. Зокрема, йшлося про дотримання норм цих законів, що стосувалося повідомлення даних і правил поширення реклами та спонсорства.

Так, наголошувалося на виконанні друкованими медіа норми частини четвертої статті 37 Закону України «Про медіа» щодо повідомлення ними вихідних даних; норми частини першої і абзацу 2 частини другої статті 9 Закону України «Про рекламу» щодо відокремлення реклами від іншої інформації і її маркування [14], норми пункту 14 частин першої статті 1 Закону України «Про рекламу» щодо заборони прихованої реклами. Окрім цього Нацрада звернула увагу друкованих медіа на розуміння ними обсягу реклами (стаття 14 Закону України «Про рекламу») на їх шпальтах, специфіку реклами лікарських засобів, медичної техніки, методів профілактики, діагностики лікування і реабілітації (статті 21, 22 Закону України «Про рекламу»), а також реклами алкогольних напоїв, торговельних марок, інших об'єктів права

інтелектуальної власності, під якими випускають алкогольні напої, азартних ігор (стаття 22, 22 (1) Закону України «Про рекламу»).

Важливо зазначити, що у цих рекомендаціях Нацради були чітко вказані «Вимоги до текстового попередження» відповідної реклами, а також підкреслено, що органи спільного регулювання у сфері медіа шляхом прийняття відповідних кодексів (правил) визначають вимоги до розповсюдження в медіа інформації про торговельні марки спонсора, під якими випускаються алкогольні напої.

Резюмуючи вищевикладене, необхідно підкреслити, що Закон України «Про медіа» поширює та вдосконалює державну регуляторну політику, зокрема, на друковані медіа, що у перспективі дозволить застосовувати заходи регулювання за поширення необ'єктивної чи недостовірної інформації, прихованої чи забороненої реклами до цього виду медіа. Норми Закону містять чіткий перелік порушень, за які суб'єкта у сфері друкованих медіа може бути притягнуто до відповідальності, та різні види відповідальності з урахуванням принципу пропорційності.

Подальша реалізація норм Закону України «Про медіа» дасть можливість створювати органи співрегулювання, зокрема, у сфері друкованих медіа, що сприятиме, відповідно до 92 статті Закону, свободі галузевого та іншого саморегулювання у сфері медіа та журналістики, яке діятиме на принципах добровільної участі, самоврядності та невтручання держави.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Про медіа: Закон України від 18.11.2021 № 1909-IX. Редакція від 11.02.2024 № 2849-IX.

URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2849-20#Text> (дата звернення: 11.11.2024).

2. Про затвердження Положення про особливості ліцензування та

реєстрації у сфері медіа в період дії воєнного чи надзвичайного стану: Рішення Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення від 18.05.2023 № v0349295-23. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0349295-23#Text> (дата звернення: 11.11.2024).

3. Про затвердження Порядку подання до Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення заяв щодо реєстрації суб'єктів у сфері медіа: Рішення Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення від 18.05.2023 № v0352295-23. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0352295-23#Text> (дата звернення: 11.11.2024).

4. Про електронні документи та електронний документообіг: Закон України від 31.05.2005 № 2599-IV. Редакція від 31.12.2023 № 851-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/851-15#Text> (дата звернення: 11.11.2024).

5. Про електронну ідентифікацію та електронні довірчі послуги: Закон України від 14.01.2020 № 440-IX. Редакція від 01.01.2024 № 2155-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2155-19#Text> (дата звернення: 11.11.2024).

6. Прожитковий мінімум в Україні 2024. Мінфін: веб-сайт. URL: <https://index.minfin.com.ua/ua/labour/wagemin/> (дата звернення: 11.11.2024).

7. Про санкції: Закон України від 09.11.2017 № 2195-VIII. Редакція від 08.03.2024 № 1644-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1644-18#Text> (дата звернення: 11.11.2024).

8. Про затвердження Порядку функціонування Реєстру суб'єктів у сфері медіа: Рішення Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення від 18.05.2023 № 357. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0357295-23#Text> (дата

звернення: 11.11.2024).

9. Дячук К. Нацрада за рік дії Закону «Про медіа» найбільше зареєструвала друкованих медіа. Інститут масової інформації: веб-сайт. 01.04.2024. URL: <https://imi.org.ua/news/natsrada-za-rik-diyi-zakonu-pro-media-najbilshe-zareyestruvala-drukovanyh-media-i60322> (дата звернення: 11.11.2024).

10. Чернявський С. Медіа ландшафт друкованих медіа в Україні – 2024. Детектор медіа. 02.11.2024.

URL: <https://detector.media/infospace/article/234226/2024-11-02-media-landshaft-drukovanykh-media-v-ukraini-2024/> (дата звернення: 11.11.2024).

11. Кодекс адміністративного судочинства України. Редакція від 19.10.2024 № 2747-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2747-15#Text> (дата звернення: 11.11.2024).

12. З 1 квітня збільшиться розмір компенсаційних виплат роботодавцям, – Держслужба зайнятості. Урядовий портал: веб-сайт. 27.03.2024. URL: <https://www.kmu.gov.ua/news/z-1-kvitnia-zbilshytsia-rozmir-kompensatsiinykh-vyplat-robotodavtsiam-derzhsluzhba-zainiatosti> (дата звернення: 11.11.2024).

13. До уваги друкованих медіа! Роз'яснення щодо дотримання Законів «Про медіа» і «Про рекламу». Національна рада України з питань телебачення і радіомовлення: веб-сайт. 18.04.2024. URL: <https://webportal.nrada.gov.ua/do-uvagy-drukovanyh-media-roz-yasnennya-shhodo-dotrymannya-zakoniv-pro-media-i-pro-reklamu/> (дата звернення: 11.11.2024).

14. Про рекламу: Закон України від 27.04.2024 № 270/96-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/270/96-%D0%B2%D1%80#Text> (дата звернення: 11.11.2024).